

Estructura Social i Política

Codi: 103045
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joana Diaz Pont
Correu electrònic: Joana.Diaz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Josep Maria Antentas Collderram
Joan Ricart Angulo

Prerequisits

No n'hi ha

Objectius

Aquesta assignatura és impartida per professorat de l'àrea de Ciències Socials, concretament del Departament de Sociologia i del Departament de Ciència Política i Dret Públic.

L'objectiu bàsic d'aquesta assignatura és proporcionar un coneixement adequat de les diferents eines i conceptes que des de les ciències socials s'han formulat per a l'estudi de:

- Les estructures socials de les societats avançades.
- Les desigualtats i la seva evolució.
- Les institucions bàsiques de la política en les societats avançades.
- La distribució del poder en les democràcies actuals.

En aquest sentit, l'assignatura ofereix els coneixements bàsics per a entendre l'estructura de la nostra societat, amb els seus principals eixos de desigualtat, els factors més importants de l'estructura social i les institucions polítiques que regulen la distribució del poder, els conflictes i la vida social.

L'assignatura té vocació introductòria i, per tant, els temes es focalitzaran en un volum reduït de conceptes bàsics però imprescindibles per a continuar la formació posterior de l'estudiantat.

Les classes teòriques es combinaran amb la discussió de lectures on es treballaran els diferents conceptes exposats en les classes teòriques a partir d'una proposta de textos i exercicis. Es pretén que l'alumnat participi de manera activa a les classes i en els diferents debats amb l'objectiu de guanyar capacitat de raonament des d'una perspectiva crítica i informada. Així mateix, s'articularen diferents activitats per a potenciar el treball en grup, així com l'aplicació dels conceptes de l'assignatura al mitjà audiovisual.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Demostrar un coneixement adequat del món contemporani i la seva evolució històrica recent en les dimensions social, econòmica, política i cultural.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Assimilar els coneixements d'estructura social i política necessaris per comprendre els processos i el desenvolupament dels fenòmens audiovisuals contemporanis.
3. Definir els conceptes bàsics de l'anàlisi sociològica.
4. Definir els conceptes bàsics de la ciència política.
5. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

Continguts

Part 1: Conceptes bàsics de sociologia, estructura social i desigualtats.

1. La perspectiva sociològica. Individu i societat, institucions i socialització.
2. Estructura social, poder i control.
3. Desigualtats de classe. Mobilitat social i educació.
4. Desigualtats de gènere.
5. Immigració i diversitat.

Part 2: Conceptes bàsics de Ciència Política.

1. Societat i política. Poder i legitimitat.
2. Estat i estat-nació. La superació de l'Estat-nació: globalització i noves desigualtats.
3. Dictadures i democràcies. La relació democràcia-capitalisme.
4. La distribució de poder en les democràcies actuals: parlaments, govern i tribunals. Formes de govern.
5. Individu i grups en la política: comportament, cultura política. Actors polítics col·lectius (partits, grups de pressió i mitjans de comunicació).

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

1. Classes teòriques

El professorat realitzarà una exposició dels principals conceptes i propostes teòriques en cada unitat d'estudi. Així mateix s'explicaran casos concrets que exemplifiquin els diferents conceptes estudiats.

2. Lectures

Sessions que consistiran en la discussió, exposició i debat d'una sèrie de lectures seleccionades sobre els continguts temàtics de l'assignatura. A l'inici del curs el professorat donarà indicacions detallades sobre aquest tipus d'activitat.

3. Tutories

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professorat a través de tutories individuals i/o de grup. El professorat de l'assignatura estarà a disposició dels i les alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

4. Moodle de l'assignatura

Serà l'espai que vehicularà la informació relacionada amb l'organització de l'assignatura, així com diversos materials complementaris.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats d'avaluació	7,5	0,3	
Classes magistrals i altres sessions a l'aula	37,5	1,5	1, 2, 3, 4, 5, 6
Lectures	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Tutories grupals i individuals	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Lectures, treball i preparació de proves	82,5	3,3	

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumnat i constarà de:

- Realització d'una prova individual i per escrit (50% del total de la nota), sobre els conceptes impartits en les classes teòriques i en les lectures.
- Realització d'un treball (20% del total de la nota). Aquest treball consistirà en reflexions raonades que es faran a partir de les lectures, instruccions i terminis que s'indicaran per part del professorat de cada grup a l'inici del curs.
- Lectures (30% del total de la nota). El professorat de cada grup donarà indicacions sobre el sistema d'avaluació d'aquest bloc.

Consideracions sobre el funcionament dels mecanismes avaluatius:

- S'entén que el procediment per a aprovar l'assignatura és el seguiment de tots els instruments d'avaluació continuada, és a dir: la participació en les activitats d'avaluació relacionades amb les lectures, la realització individual de la prova escrita i el lliurament del treball. Per poder aprovar l'assignatura, caldrà treure una nota mínima de 5 en totes les activitats.
- L'ortografia i els errors lingüístics i d'expressió penalitzaran la nota final.
- L'alumnat que hagi participat de l'avaluació continuada i suspengui la teoria (prova escrita individual) podrà recuperar-la sempre que s'hagi obtingut una nota mínima de 3 punts i s'hagi realitzat la revisió ordinària. La nota obtinguda a la recuperació de la prova escrita substituirà l'anterior i es ponderarà amb la resta de notes de l'avaluació continuada.
- Cada docent establirà un mecanisme i uns terminis de revisió de tots els materials que formen part de l'avaluació (preferiblement al llarg del curs, però sempre abans de tancar les actes). Els i les alumnes podran sol·licitar aquesta revisió als respectius professors i professores si ho consideren pertinent. En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi. L'alumnat repetidor que es vulgui acollir a aquesta possibilitat, caldrà que es posi en contacte amb el professorat a principi de curs. L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat,...) es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lectures	30%	0	0	1, 2, 5, 6
Prova escrita	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6
Treball	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

- ÁGUILA, Rafael. del (comp.). Tratado de Ciencia Política, Madrid: Trotta. (diverses edicions).
- ÁLVAREZ-URÍA, Fernando; VARELA, Julia. (2009). Sociología de las instituciones. Madrid: Morata.
- BEALEY, Frank. Diccionario de Ciencia Política, Madrid: Istmo. (diverses edicions).
- BECK, Ulrich. (1998). La sociedad del riesgo. Barcelona: Paidós.
- BELTRAN, Elena; MAQUIEIRA, Virginia. (eds.) (2001) Feminismos. Debates teóricos contemporáneos. Madrid: Alianza.
- BOBBIO, Norberto. Estado, gobierno, sociedad. Barcelona: Plaza-Janés. (diverses edicions).
- BOGDANOR, Vernon. (ed.) Enciclopedia de las Instituciones Políticas, Madrid: Alianza. (diverses edicions).
- BOSCH, Agustí i ORRIOLS, Lluís. Ciència política per a principants. Editorial UOC, 2014.
- BOURDIEU, Pierre. La dominación masculina. Anagrama, 2000.
- CAMINAL, Miquel. (ed.) Manual de Ciencia Política, Madrid: Tecnos. (diverses edicions).
- CARDÚS, Salvador. (coord). La mirada del sociòleg. Proa, 1999.
- COLOMER, Josep Maria. Ciencia de la política, Barcelona: Ariel. (diverses edicions).
- LIPJHARDT, Arendt. Modelos de democracia. Barcelona: Ariel. (diverses edicions).
- MARUANI, Margaret; ROGERAT, Chantal; TORNS, Teresa. (dirs.)(2000).Las nuevas fronteras de la desigualdad. Barcelona: Icaria.
- MIGUÉLEZ, Fausto *et al* (1997). Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània. Barcelona: Proa-UAB.
- OSTROM, Elinor. Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action, Cambridge University Press, 1990.
- PINEDA, Laia *et al*. Estructura social i desigualtats a Catalunya. Fundació Jaume Bofill.
- PINYOL-JIMÉNEZ, Gemma *et al*. Informe sobre la integració de les persones immigrants a Catalunya. Generalitat de Catalunya.
- RAMBLA, Xavier *et al* (2008). Les fractures de l'estructura social. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB. 2013.
- RIECHMANN, Jorge; FERNÁNDEZ BUEY, Francisco. (1994). Redes que dan libertad. Barcelona: Paidós.
- RODRIGUEZ AGUILERA, Cesareo; VILANOVA, Pere. Temas de Ciencia Política, Barcelona: Ed. PPU. (diverses edicions).
- SAVATER, Fernando. Política para Amador, Barcelona: Ariel. (diverses edicions).
- SASSEN, Saskia. Inmigrantes y ciudadanos. De las migraciones masivas a la Europa fortaleza. Siglo XXI de España Editores, 2013
- SENNET, Richard. La corrosión del carácter. Las consecuencias personales del Trabajo en el nuevo capitalismo. Anagrama, 2000.
- VALLÈS, Josep Maria. Ciencia Política. Una introducción. Ariel: Barcelona. (diverses edicions).
- WEBER, Max. El político y el científico. (diverses edicions).